

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 5.6.2019
COM(2019) 521 final

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

**dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-Polonja għall-2019 u li tagħti l-opinjoni
tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Konvergenza tal-Polonja għall-2019**

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-Polonja għall-2019 u li tagħti l-opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Konverġenza tal-Polonja għall-2019

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b' mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tishih tas-sorveljanza ta' pozzizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika¹, u b' mod partikolari l-Artikolu 9(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

- (1) Fil-21 ta' Novembru 2018, il-Kummissjoni adottat l-Istharrig Annwali dwar it-Tkabir, li ta bidu għas-Semestru Ewropew biex tiġi kkoordinata l-politika ekonomika għall-2019. Qieset kif dovut il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, kif ipproklammat mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni fis-17 ta' Novembru 2017. Il-prijoritajiet tal-Istharrig Annwali dwar it-Tkabir ġew approvati mill-Kunsill Ewropew fil-21 ta' Marzu 2019. Fil-21 ta' Novembru 2018, abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, il-Kummissjoni adottat ukoll ir-Rapport dwar il-Mekkanizmu ta' Twissija, li fih ma identifikatx il-Polonja bħala wieħed mill-Istati Membri li huwa meħtieġ li ssirli analiżi fil-fond.
- (2) Ir-rapport tal-pajjiż tal-2019 dwar il-Polonja² ġie ppubblikat fis-27 ta' Frar 2019. Ġie vvalutat il-progress li għamlet il-Polonja biex tindirizza r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż adottati mill-Kunsill fit-13 ta' Lulju 2018, is-segwitu li ngħataw ir-rakkomandazzjonijiet adottati fis-snin preċedenti u l-progress tal-Polonja biex tilhaq il-miri nazzjonali tagħha tal-Ewropa 2020.

¹ GU L 209, 2.8.1997, p. 1.

² SWD(2019) 1020 final.

- (3) Fis-26 ta' April 2019, il-Polonja pprezentat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tagħha tal-2019 u fid-29 ta' April 2019 ipprezentat il-Programm ta' Konvergenza tagħha tal-2019. Sabiex jitqiesu r-rabtiet ta' bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati fl-istess waqt.
- (4) Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi relevanti għall-pajjiż ġew indirizzati waqt l-iprogrammar tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej ("Fondi SIE") għall-perjodu 2014-2020. Kif previst fl-Artikolu 23 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³, fejn ikun mehtieg li jingħata sostenn għall-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet rilevanti tal-Kunsill, il-Kummissjoni tista' titlob lil Stat Membru li jirrieżamina l-Ftehim ta' Shubija u l-programmi rilevanti tiegħu u jipproponi emendi għalihom. Il-Kummissjoni pprovdiet iktar dettalji dwar kif tagħmel użu minn din id-dispożizzjoni fil-linji gwida dwar l-applikazzjoni tal-miżuri li jorbtu l-effettività tal-Fondi SIE ma' governanza ekonomika tajba⁴.
- (5) Bħalissa l-Polonja qiegħda fil-parti preventiva tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Fil-Programm ta' Konvergenza tiegħu tal-2019, il-gvern qed jippjana deterjorament żgħir fil-bilanċ normali minn defiċit ta' 0,4 % tal-PDG fl-2018 għal 0,6 % tal-PDG fl-2022, b'defiċit ta' 1,7 % tal-PDG fl-2019 u surplus ta' 0,2 % tal-PDG fl-2020. Il-bilanċ strutturali rikalkulat, b'defiċit ta' 1,1 % tal-PDG se jkun qrib l-oġettiv baġitarju fuq terminu medju, stabbilit għal defiċit strutturali ta' 1,0 % tal-PDG, fl-2022. Skont il-Programm ta' Konvergenza tal-2019, id-dejn pubbliku bħala proporzjon tal-PDG huwa mistenni li jonqos minn 48,9 % tal-PDG fl-2018 għal 40,6 % fl-2022. Ix-xenarju makroekonomiku li jirfed dawn il-projezzjonijiet baġitarji huwa plawsibbli. Fl-istess hin, id-dettalji operazzjonali ta' uħud mill-miżuri mehtieġa biex jiġu appoġġati l-miri ppjanati tad-defiċit mill-2020 'il quddiem ma ġewx speċifikati biżżejjed.
- (6) Il-Programm ta' Konvergenza għall-2019 jindika li l-Polonja implimentat miżuri kompensatorji relatati man-nixfa u li l-impatt baġitarju fl-2018 kien sinifikanti. Il-Programm ta' Konvergenza jipprovdi evidenza adegwata dwar l-ambitu u n-natura ta' dawn l-ispejjeż baġitarji addizzjonali. It-trattament ta' nefqa relatata speċifikament man-nixfa jista' jiġi kkunsidrat bl-applikazzjoni tal-"klawsola ta' avveniment mhux tas-soltu". Skont il-Kummissjoni, fl-2018 in-nefqa addizzjonali eliġibbli relatata ammontat għal 0,07 % tal-PDG. Id-dispożizzjonijiet stipulati fl-Artikoli 9(1) u 10(3) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97 ikopru din in-nefqa addizzjonali, billi l-eċċezzjonalità tan-nixfa hija meqjusa avveniment mhux tas-soltu, l-impatt tiegħu fuq il-finanzi pubbliċi tal-Polonja huwa sinifikanti u s-sostenibbiltà ma tkunx kompromessa billi tingħata l-konċessjoni ta' devjazzjoni temporanja mill-perkors ta' aġġustament lejn l-oġettiv baġitarju fit-terminu medju. Għalhekk, l-aġġustament mehtieġ lejn l-oġettiv baġitarju fit-terminu medju għall-2018 tnaqqas biex jitqiesu dawn l-ispejjeż addizzjonali.
- (7) Fit-13 ta' Lulju 2018, il-Kunsill rrakkomanda li l-Polonja tizgura li r-rata ta' tkabbir nominali ta' nefqa primarja netta tal-gvern⁵ ma taqbiżx 4,2 % fl-2019, ekwivalenti

³ Ir-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁴ COM(2014) 494 final.

⁵ In-nefqa primarja netta tal-gvern hija magħmula min-nefqa totali tal-gvern mingħajr in-nefqa fuq l-imghax, in-nefqa fuq programmi tal-Unjoni li huma korrisposti bis-shiħ minn dħul tal-fondi tal-Unjoni

għal aġġustament annwali strutturali ta' 0,6 % tal-PDG. Fuq il-bażi tat-tbassir tar-rebbiegħa tal-2019 tal-Kummissjoni, hemm ir-riskju ta' devjazzjoni sinifikanti mill-aġġustament irrakkomandat fl-2019.

- (8) Fl-2020, fid-dawl tal-margni tal-potenzjal tal-produzzjoni ta' 2,0 % tal-PDG, jenhtieg li r-rata ta' tkabbir nominali tal-infiq pubbliku primarju nett ma taqbiżx l-4,4 %, f'konformità mal-aġġustament strutturali ta' 0,6 % tal-PDG li jorigina mill-matrici ta' aġġustament miftiehma b'mod komuni tar-rekwiziti skont il-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Fuq il-bażi tat-tbassir tar-rebbiegħa tal-2019 tal-Kummissjoni jekk il-politiki ma jinbidlux, hemm riskju ta' devjazzjoni sinifikanti minn dan ir-rekwizit fl-2020. B'mod ġenerali, il-Kunsill huwa tal-fehma li jenhtieg li jittiehdu l-mizuri meħtieġa sa mill-2019 biex ikun hemm konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.
- (9) Il-Polonja għamlet progress sinifikanti fiż-żieda tal-konformità fiskali. Fl-istess hin, il-pajjiż gawda minn tkabbir ekonomiku qawwi, is-suq tax-xogħol kien vibranti u s-sehem ta' kuntratti tax-xogħol li kienu soġġetti għal kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali qed jiżdied b'mod gradwali. Dawk il-fatturi kollha kkontribwew għal żieda fid-dhul pubbliku. Parti miż-żieda fid-dhul hija ta' natura ċiklika u tista' tonqos meta l-ambjent makroekonomiku jiddeterjora. Fl-istess hin, matul is-snin riċenti, l-infiq pubbliku żdied bħala sehem tal-PDG. Diversi kategoriji ġodda tan-nefqa huma ta' natura permanenti u jista' ma jkunx faċli li jinbidlu fil-futur qarib. Barra minn hekk, il-finanzi pubbliċi tal-Polonja se jiffaċċjaw pressjonijiet għal infiq oġġla, b'mod partikolari minhabba t-tixjiħ tal-popolazzjoni. Dawn il-fatturi jintensifikaw il-ħtieġa għal għodod ġodda biex tissahħaħ il-ġestjoni tan-nefqa, inkluż valutazzjoni regolari tal-effikaċċja u l-effiċjenza tal-infiq. Filwaqt li fl-2018, il-Polonja kompliet taħdem biex ittejjeb il-proċess baġitarju, ir-riforma ġenerali hija kumplessa u se tiġi applikata fi stadji matul diversi snin. Billi l-qafas fiskali huwa b'saħħtu u l-istituzzjonijiet indipendenti jkopru wħud mill-funzjonijiet li tipikament jiġu ssodisfati minn kunsilli fiskali, il-Polonja tibqa' l-uniku Stat Membru mingħajr kunsill fiskali indipendenti. Filwaqt li l-Polonja ma għamlet l-ebda progress biex tillimita l-użu ta' rati ta' Taxxa fuq il-Valur Miżjud, il-gvern nieda riforma li għandha l-potenzjal li tagħmel ir-rati inqas kumplessi u inqas suxxettibbli għall-iżbalji.
- (10) Sal-2017, l-età medja tal-irtirar kienet qed tiżdied, li jirrifletti r-riformi tal-passat, bħal tneħħija ta' għazliet ta' rtirar bikri u żieda gradwali tal-età statutorja tal-pensjoni. Fl-2018, l-età medja tal-irtirar naqset kemm għan-nisa kif ukoll għall-irġiel, li jirrifletti tnaqqis tal-età statutorja tal-irtirar fit-tieni nofs tal-2017. Żieda kontinwa fl-età effettiva tal-irtirar hija kruċjali għall-parteciċipazzjoni fis-suq tax-xogħol u għalhekk għat-tkabbir ekonomiku, minhabba t-tnaqqis fil-popolazzjoni fl-età tax-xogħol. Huwa kruċjali wkoll li tiġi żgurata l-adeqwatezza tal-pensjonijiet futuri, li jiġi evitat il-faqar fl-età anzjana u għalhekk li tiġiebi ukoll is-sostenibbiltà fiskali tas-sistema tal-pensjonijiet. It-tnaqqis tal-età statutorja tal-irtirar għal 60 għan-nisa u 65 għall-irġiel fil-ħarifa fl-2017 se jkollha impatt negattiv sinifikanti fuq il-livelli futuri tal-benefiċċji tal-pensjoni u se tintroduċi distakk sinifikanti bejn l-irġiel u n-nisa f'dan ir-rigward. L-iskemi tal-pensjoni preferenzjali eżistenti jimplikaw spejjeż fiskali u jnaqqsu l-mobbiltà tal-ħaddiema bejn is-setturi. Is-sistema speċjali tal-assigurazzjoni soċjali

u mill-bidliet mhux diskrezzjonali fuq in-nefqa tal-benefiċċji tal-qgħad. Il-formazzjoni ta' kapital gross fiss iffinanzjata nazzjonalment hija mifruxa fuq perjodu ta' erba' (4) snin. Huma kkunsidrati mizuri tad-dhul diskrezzjonali jew židiet fid-dhul mitluba bil-liġi. Mizuri ta' darba fuq in-naħa tad-dhul kif ukoll fuq in-naħa tan-nefqa huma mnaqqsa.

għall-bdiewa, li qed tiġi ssussidjata bi spiża ta' madwar 0,8 % tal-PDG, qed tostakola l-mobbiltà fis-suq tax-xogħol u tikkontribwixxi għal qgħad mistur fl-agrikoltura.

- (11) L-ambjent makroekonomiku favorevoli għen il-prestazzjoni b'saħħitha tas-suq tax-xogħol Pollakk f'dawn l-aħħar snin. Ir-rati tal-impjeg komplew jizdiedu, filwaqt li r-rati tal-qgħad, wara bosta snin ta' tnaqqis, stabbilizzaw f'livell baxx storiku ta' inqas minn 4 % fl-2018. Madankollu, il-parteciġazzjoni ta' ċerti gruppi fis-suq tax-xogħol, speċjalment tal-ħaddiema b'hiliet baxxi, tal-persuni b'dizabbiltà u min jieħu ħsiebhom u tal-anzjani, baqgħet baxxa meta mqabbla ma' Stati Membri oħra. Is-sistema tal-benefiċċji soċjali tal-Polonja ma tipprovdix biżżejjed incentivi għall-bidu ta' xogħol. Il-benefiċċji għat-tfal naqqsu l-faqar u l-inugwaljanza, iżda kellhom effett negattiv fuq il-parteciġazzjoni tal-ġenituri, l-aktar in-nisa, fis-suq tax-xogħol minhabba d-daqs u l-għamla tagħhom. Ir-rata ta' reġistrazzjoni għal tfal taħt l-età ta' tliet snin biex jiġu induktrati formalment għadha fost l-iktar baxxa fl-UE. Barra minn hekk, il-kura fit-tul tingħata l-aktar minn membri tal-familja kwazi mingħajr ebda appoġġ istituzzjonali, li jipprevjeni lill-persuni li jindukraw milli jaħdmu. It-tnaqqis fl-età statutorja tal-irtirar hegġet lil xi ħaddiema aktar imdaħħlin fiż-żmien biex joħorġu mid-dinja tax-xogħol. Il-migrazzjoni minn pajjiżi li mhumiex fl-UE qed tgħin biex tintlaħaq iż-żieda fid-domanda għax-xogħol, iżda hemm sinjali li jista' jkun diffiċli li jinkiseb influżss kontinwu ta' ħaddiema migranti.
- (12) Bejn l-2015 u l-2017, il-Polonja ħadet miżuri biex tindirizza s-segmentazzjoni tas-suq tax-xogħol billi llimitat il-possibbiltà li l-impjegji temporanji jiġu abbużati, ziedet il-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali fuq kuntratti tax-xogħol mhux standard u introduċiet paga minima fis-sieġha għal xi wħud minn dawn il-kuntratti. Filwaqt li s-sehem tal-kuntratti temporanji ilu jonqos mill-2015, bis-saħħa tal-miżuri meħuda u minhabba n-nuqqas ta' ħaddiema, u dan il-proċess aċċellera matul l-2018, xorta jibqa' fost l-ogħla fl-UE. Bidliet leġiżlattivi ulterjuri li jindirizzaw din il-kwistjoni ma ġewx segwiti peress li r-riforma tal-kodiċi ta-xogħol fl-aħħar ma ġietx implimentata. L-adeqwatezza tal-pensjonijiet futuri tal-ħaddiema li jaħdmu għal rashom u ta' dawk li għandhom ċerti kuntratti mhux standard tirrappreżenta kwistjoni potenzjali.
- (13) Sistema ta' edukazzjoni u taħriġ ta' kwalità li tieħu perspettiva tul il-ħajja, appoġġata minn investiment suffiċjenti, tista' tkun fattur kruċjali li jappoġġa l-prospetti futuri ta' tkabbir fil-Polonja. It-tnejn tal-persuni bil-hiliet u l-kompetenzi li huma meħtieġa biex isibu impjeg f'suq tax-xogħol li qed jinbidel b'mod rapidu hija ta' importanza kruċjali biex tinkoraġġixxi kemm il-parteciġazzjoni fis-suq tax-xogħol kif ukoll il-kapaċità innovattiva tal-ekonomija. Ir-rata ta' parteciġazzjoni tal-adulti fl-edukazzjoni u t-taħriġ hija ħafna aktar baxxa mill-medja tal-UE u t-taħriġ vokazzjonali fl-intrapriżi mhux utiżżat biżżejjed. Dan, flimkien ma' ċerti nuqqasijiet fil-hiliet diġitali, kif ukoll fil-hiliet tal-litteriżmu u l-matematika, b'mod partikolari fost l-adulti mingħajr edukazzjoni għolja, qed ifixkel l-impjegabbiltà tagħhom. Il-kwalità insuffiċjenti tat-taħriġ tal-għalliema u lakuni fil-hiliet tagħhom x'aktarx ikollhom impatt negattiv fuq il-kwalità tal-edukazzjoni. Hemm ukoll nuqqasijiet fis-sistema tal-assigurazzjoni tal-kwalità fl-edukazzjoni għolja. Minkejja r-riformi riċenti fl-edukazzjoni vokazzjonali u fl-edukazzjoni għolja, il-koordinazzjoni effettiva tat-tagħlim tal-adulti għadha nieqsa u l-impatt ta' miżuri ta' politika differenti fuq il-kwalità tal-edukazzjoni u t-taħriġ improvdut u fuq il-livelli tal-hiliet mhux ier.
- (14) Il-prospetti ekonomiċi fit-tul tal-Polonja jiddependu fuq l-iżvilupp tal-kapaċità tal-ekonomija biex tkun innovattiva. Madankollu, il-Polonja għadha tikklassifika bħala baxxa fl-innovazzjoni, b'setturi ta' teknoloġija baxxa li jirrappreżentaw parti importanti mill-istruttura ekonomika tal-pajjiż u b'differenzi reġjonali sinifikanti fil-

prestazzjoni tal-innovazzjoni. Filwaqt li ttiehdu xi miżuri biex titjeb il-kooperazzjoni bejn ix-xjenza u n-negozju, jeżistu għadd ta' ostakli finanzjarji u mhux finanzjarji. B'mod partikolari, proċeduri amministrattivi kumplessi u hili limitati ta' akkademiċi fil-ġestjoni tal-proġetti kongunti pubbliċi-privati u l-proġetti ta' żvilupp jibqgħu ostakli ewlenin. Ir-raggruppamenti u n-netwerks korporattivi formalizzati, speċjalment bejn intrapriżi żgħar u ta' daqs medju u ditti kbar, għandhom rwol limitat fit-tixrid ta' soluzzjonijiet innovattivi. L-edukazzjoni għolja tal-2018 ittejjeb xi aspetti tal-pajsaġġ xjentifiku Pollakk, iżda tindirizza biss parzjalment kwistjonijiet importanti bħall-frammentazzjoni tas-settur tar-riċerka, il-pagi tar-riċerkaturi jew l-internalizzazzjoni tax-xjenza Pollakka. In-nefqa domestika grossa fuq ir-riċerka u l-iżvilupp baqgħet madwar nofs il-medja tal-Unjoni fl-2017, b'differenzi reġjonali sinifikanti.

- (15) Ir-riżultati fil-qasam tas-saħħa komplew jitjebu iżda jibqgħu anqas mill-medja tal-UE bl-irġiel imorru aghar min-nisa fl-istennija tal-ghomor bi 8,2 snin, filwaqt li d-distakk bejn il-Pollakki l-iktar edukati u daww il-inqas edukati hija ta' 10 snin. L-aċċess għas-sistema tal-kura tas-saħħa u l-effikaċja tagħha huma affettwati minn infiq baxx u nuqqas ta' persunal. L-għadd ta' tobba u infermiera prattikanti meta mqabbel mad-daqs tal-popolazzjoni huwa fost l-aktar baxx fl-Unjoni fejn kwart tal-persuna mediku huwa akbar mill-età tal-irtirar. Il-ħtiġijiet mhux issodisfati għas-servizzi mediċi naqsu fl-2017, iżda jibqgħu fost l-ogħla fl-UE u l-hinijiet ta' stennija għal ċerti proċeduri żdiedu sostanzjalment mill-2010 'l hawn. Il-Polonja żviluppat mapep tal-bżonnijiet tas-saħħa, iżda dawn għandhom ma sarux għodod biex jappoġġaw deċiżjonijiet dwar ix-xiri ta' servizzi u investimenti tas-saħħa. Is-sistema tal-kura tas-saħħa għadha bbażata wisq fuq kura fl-isptar u l-kura primarja u ambulatorja jibqgħu sottożviluppati. Is-sistema tal-kura fit-tul hija dgħajfa, nieqsa minn servizzi standardizzati u minn approċċ strateġiku koerenti. Il-maġġoranza tal-kura fit-tul hija pprovduta minn persuni li jindukraw b'mod informali, spiss membri tal-familja bi ffit appoġġ istituzzjonali. Fl-2017, in-nefqa fuq il-kura tas-saħħa pubblika tal-Polonja kienet tammonta għal 4,7 % tal-PDG, ferm anqas mill-medja tal-UE ta' 7 % tal-PDG. Il-Polonja qed tippjana li żżid din in-nefqa b'mod gradwali fis-snin li ġejjin. Madankollu, dan jista' jkun diffiċli biex jinkiseb, peress li l-pjanijiet imħabbra dan l-aħħar biex it-trasferimenti soċjali jiżdiedu għal djar b'introjtu medju u għoli se jillimitaw l-ispazju fiskali fil-futur.
- (16) Filwaqt li l-infrastruttura fil-Polonja tjebet b'mod sinifikanti, xi setturi għandhom juru lakuni importanti fil-konnettività. L-investimenti fit-toroq li għandhom jitlestew sal-2024 skont il-programm nazzjonali ta' kostruzzjoni tat-toroq se jkunu kkonċentri l-aktar fil-parti tal-Lvant tal-Polonja, li jhalli xi reġjuni fit-Tramuntana b'inqas konnessjonijiet. Għad hemm lakuni importanti fin-Netwerk tat-Trasport Trans-Ewropew tal-Ferroviji, u l-investment ferrovjarju miexi aktar bil-mod mill-investment fit-toroq. Ir-rata ta' mwiet fit-toroq għadha fost l-ogħla fl-Unjoni. Il-bliet qed jiffaċċjaw sfidi ta' mobbiltà li dejjem qed tikber, bħall-kongestjoni u t-tniġġis tal-arja li nholqu biż-żieda tal-flotta tal-karozzi tal-passiġġieri u s-sehem kbir ta' vetturi qodma. L-emissjonijiet ta' gassijiet serra mit-trasport bit-triq żdiedu b'mod qawwi f'dawn l-aħħar hames (5) snin. L-inċentivi attwali biex jintużaw mezzi ta' trasport kollettivi, b'emissjonijiet baxxi mhumiex biżżejjed biex jindirizzaw dawn l-isfidi. Il-konnettività fissa bl-internet fil-Polonja tibqa' waħda mill-aktar baxxi fl-Unjoni, b'broadband ultraveloċi disponibbli prinċipalment fi bliet kbar.
- (17) L-ekonomija Pollakka hija fost daww il-inqas effiċjenti fl-użu tal-karbonju fl-Unjoni. Nuqqas ta' iżolament ta' bini pubbliku u privat jikkontribwixxi għal konsum ogħla ta' enerġija u faqar enerġetiku. Il-Polonja għadha wkoll l-aktar bliet fl-Unjoni b'arja mniġġsa, speċjalment fir-reġjuni tan-Nofsinhar u ċentrali. L-investment f'effiċjenza

enerġetika oghla, b'mod partikolari fis-settur tal-bini, iżid is-sehem tal-enerġija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju u produzzjoni ta' enerġija aktar nadifa, u jappoġġa emissjonijiet aktar baxxi mit-trasport, inaqas id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili u jillimita t-tniġġis tal-arja, filwaqt li jnaqqas l-ispejjeż soċjali u jtejjeb il-kwalità tal-ħajja. L-ambjent leġislattiv attwali, inkluż l-att dwar il-ħażna tal-gass, l-att dwar l-iffriżar tal-prezzijiet tal-elettriku u r-regolamenti dwar parks eoliċi fuq l-art, jistgħu jfjixklu l-investimenti fis-swieq tal-elettriku u tal-gass u jaffettwaw il-kompetittività tas-settur tal-enerġija tal-Polonja u l-industriji li jużaw l-enerġija b'mod intensiv fit-tul.

- (18) Il-kwalità ta' leġislazzjoni ġdida u riveduta u ambjent tan-negozju stabbli u prevedibbli huma ta' importanza kbira għas-sostenn ta' kundizzjonijiet ekonomiċi favorevoli u għall-appoġġ għaž-żieda fl-investment privat. Il-qafas regolatorju instabli u ostakli oħrajn għall-espansjoni tad-ditti qed jaffettwaw b'mod negattiv l-attività tal-investment u l-produttività. Djalogu effettiv mal-partijiet interessati kollha jgħin biex titjeb il-kwalità tal-leġislazzjoni u – billi jillimita l-ghadd ta' revizjonijiet meħtieġa – jikkontribwixxi b'mod pożittiv għall-istabbiltà tal-ambjent tan-negozju. Għalhekk, it-tiżni tar-rwol tal-konsultazzjonijiet tas-shab soċjali u l-konsultazzjonijiet pubbliċi – billi jiġi żgurati tul ta' żmien biżżejjed għall-konsultazzjonijiet, billi jitjeb it-teħid tal-opinjoni tal-partijiet ikkonċernati miġbura fil-proċess, u jiitnaqqas l-ghadd ta' liġijiet eżentati mill-konsultazzjonijiet – jgħin b'mod sostanzjali biex jiitnaqqas il-piż amministrattiv li jirriżulta minn bidliet frekwenti fil-liġi, iżid l-investment u jipromwovi tkabbir ekonomiku sostenibbli fit-tul. Il-Kummissjoni tqis li r-riskju ta' ksar serju tal-istat tad-dritt fil-Polonja jippersisti u li s-sitwazzjoni qed tiddeterjora peress li bosta mill-miżuri kkontestati qed jiġu implimentati u kkonsolidati. Dan it-tħassib huwa s-sugġett ta' proċeduri li għadhom għaddejjin li huma pendenti quddiem il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja u fil-kuntest tal-Artikolu 7 TUE. Iċ-ċertezza legali u l-fiduċja fil-kwalità u l-prevedibbiltà tal-politiki regolatorji, tat-taxxa u politiki oħra u l-fiduċja fl-istituzzjonijiet huma fatturi importanti għall-ambjent tal-investment.
- (19) L-iprogrammar tal-fondi tal-UE għall-perjodu 2021-2027 jista' jgħin biex jindirizza xi wħud mil-lakuni identifikati fir-rakkomandazzjonijiet, b'mod partikolari fl-oqsma koperti mill-Anness D tar-rapport tal-pajjiż⁶. Dan jista' jippermetti li l-Polonja tagħmel l-aħjar użu ta' daww il-fondi fir-rigward tas-setturi identifikati, filwaqt li jitqiesu d-differenzi reġjonali.
- (20) F'dawn l-aħħar snin, ir-rwol tal-istat espanda bil-qawwa fis-setturi bankarji, tal-assigurazzjoni u tal-enerġija. Żieda fis-sjieda tal-istat tipprezenta sfida ġdida għall-kompetizzjoni u għall-qafas regolatorju u ta' governanza. Il-kwalità tal-governanza u l-indipendenza tar-regolaturi u s-superviżjoni, għalhekk, qed issir dejjem aktar importanti minħabba interessi potenzjalment konfligġenti u rabtiet finanzjarji sovrani aktar b'saħħithom.
- (21) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Konverġenza għall-2019 u l-opinjoni tiegħu⁷ hija riflessa b'mod partikolari fir-rakkomandazzjoni (1) hawn taħt.

⁶ SWD(2019) 1020 final.

⁷ Skont l-Artikolu 9(2) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97.

B'DAN JIRRAKKOMANDA li l-Polonja tieġu azzjoni fl-2019 u l-2020 biex:

1. Tiżgura li r-rata tat-tkabbir nominali tal-infiq pubbliku primarju nett ma taqbiżx l-4,4 % fl-2020, li tikkorrispondi mal-aġġustament strutturali annwali ta' 0,6 % tal-PDG. Tieġu passi ulterjuri biex ittejjeb l-effiċjenza tal-infiq pubbliku, inkluż billi jittejjeb il-proċess baġitarju.
2. Tiżgura l-adeqwatezza tal-benefiċċji tal-pensjoni futuri u s-sostenibbiltà tas-sistema tal-pensjonijiet billi jittieħdu miżuri biex tiżdied l-età effettiva ta' rtirar u billi jiġu riformati l-iskemi preferenzjali tal-pensjonijiet. Tieġu miżuri biex iżżid il-partecipazzjoni fis-suq tax-xogħol, inkluż billi ttejjeb l-aċċess għall-indukrar tat-tfal u kura fit-tul, u tneħħi l-ostakli għal aktar tipi ta' impjiegi permanenti. Trawwem edukazzjoni ta' kwalità u ħiliet relevanti għas-suq tax-xogħol, speċjalment permezz ta' taġħlim għall-adulti.
3. Issaħħaħ il-kapaċità innovattiva tal-ekonomija, inkluż billi tappoġġa l-istituzzjonijiet tar-riċerka u l-kollaborazzjoni aktar mill-qrib taġħhom man-negozju. Tiffoka l-politika ekonomika relatata mal-investment fuq l-innovazzjoni, it-trasport, speċjalment is-sostenibbiltà tiegħu, l-infrastruttura diġitali u tal-enerġija, il-kura tas-saħħa u enerġija aktar nadifa, filwaqt li jitqiesu d-differenti reġjonali. Ittejjeb l-ambjent regolatorju, b'mod partikolari billi ssaħħaħ ir-rwol tal-konsultazzjonijiet tas-sħab soċjali u l-konsultazzjonijiet pubbliċi fil-proċess leġiżlattiv.

Magħmul fi Brussell,

*Għall-Kunsill
Il-President*